

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

NAZIV RADIONICE/RADIONICA: SVEMIR

MENTOR(I)/VODITELJ(I): Mirela Juras

PODRUČJE/PREDMET: STEM

RAZRED(I)/UZRAST KOJIMA JE RADIONICA NAMIJENJENA: 2 i 3

PREDVIĐENI BROJ UČENIKA: 20

PREDVIĐENI BROJ SATI: 12

Opći ciljevi radionice/radionica:

- poticanje divergentnog mišljenja
- poticanje logičkog mišljenja
- poticanje maštovitosti i kreativnosti
- poticanje i razvoj jezičnog izražavanja

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

NAZIV PRVE (1.) RADIONICE: Putovanje kroz Sunčev sustav

Trajanje (školski sati): 3

Cilj radionice: Upoznavanje Sunčevog sustava, kako je nastao i od čega je građen. Spoznavanje zašto je Zemlja posebna i zašto je jedino na njoj moguć život kakvog danas poznajemo.

Ishodi učenja:

Učenik/ca će moći:

- upoznati i primijeniti razne načine mišljenja i pristupa pri rješavanju problema i zadataka
- upoznati i primijeniti kreativne načine rješavanja problema i zadataka
- upoznati i primijeniti kritički način mišljenja u odabiru rješenja
- upoznati i primijeniti logički način mišljenja i pristupa pri rješavanju zadataka i problema
- uočiti određene zakonitosti i razine pri logičkom mišljenju

- upoznati i primijeniti istraživačku metodu rješavanja nekog problema

- prezentirati rezultate

- upoznati i iskusiti nove načine povezivanja relevantnih činjenica
- upoznati i iskusiti specifične načina učenja koji uključuju rad asocijativne moždane kore
- usvajanje novih sadržaja povezivanjem činjenica, iskustveno učenje
  - upoznati i iskusiti aktivnosti za poticanje sposobnosti pamćenja, koncentracije i fokusiranja kao nužne sposobnosti za kvalitetno učenje i usvajanje obrazovnih sadržaja

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

Nastavne metode i oblici rada	• samostalni rad • rad u skupini • rad u paru • iskustveni rad • praktični rad • demonstracija • razgovor • metode NTC sustava učenja • metode CAR učenja
Nastavna i ostala oprema, pomagala i sredstva	• televizor, računalo • prozirne plastične kuglice promjera 10 cm • Marabu Glas boje za oslikavanje stakla • Kistovi • Paleta za miješanje boja • Podloga za stol • Čašice za vodu i ispiranje kistova
Mjesto realizacije	Učionica

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

Razrada radionice	Predviđene aktivnosti
	• kroz prezentaciju učenici upoznaju Sunčev sustav, nastanak i njegovu građu • uče činjenice i zanimljivosti o svakom planetu te uče o tome zašto je Zemlja posebna i zašto je jedino na njoj moguć život kakvog danas poznajemo • izrada vlastite planete PRAKTIČAN DIO: Izrada vlastite planete Potreban materijal: • prozirne plastične kuglice promjera 10 cm • Marabu Glas boje za oslikavanje stakla • Kistovi • Paleta za miješanje boja • Podloga za stol • Čašice za vodu i ispiranje kistova 1) S pomoću obrasca svaki učenik osmišljava svoju planetu (izgled i karakteristike). 2) Svaki učenik dobiva jednu prozirnu plastičnu kuglicu (2 polovice) i oslikava je bojama za staklo kako je zamislio svoj planet. Crta reljef, površinu, oblake, oluje, itd. Ovdje je najbitnije da polaznici pokažu svoju kreativnost i zamišljaju različite svjetove bez postavljenih granica. 3) Kada je svaka polovica kuglice obojena, kuglica se sklapa te polaznicima ostaje ukras koji se može iskoristiti i kao malo noćno svjetlo ako se u njega stave lampice. Budući da su korištene boje za staklo, svjetlost će nesmetano proći kroz njih. . • Moje putovanje kroz svemir – literarno izražavanje • imena planeta – imena mitoloških bogova – napraviti kartice i kraj toga ime rimskog boga po kojem je planet dobio ime (memory kartice za igru) • likovno izražavanje: Neobični stanovnici svemira (moguće po planetima)

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

- Pokusi: Toplina Sunca, Kretanje planeta, Veliki i mali planeti, Zašto imamo godišnja doba?

PRILOZI:

- 1.
- 2.

IZVORI I LITERATURA:

1. materijali s Algebrine edukacije u Lumen
2. NASA-ini resursi: Svemir učenja na dohvat ruke
3. <https://www.iste.org/hr/explore/classroom/nasa-resources-universe-learning-your-fingertips>
4. Sunčev sustav: učimo o planetima
5. <https://www.education.com/lesson-plan/the-solar-system/?fbclid=IwAR2pxx-J81vR6G4xNBpypWSp0uUL2Ip5gstduAXj8g4aZecLgNV0-1coCKc>
6. Putujemo svemirom
7. *Zanimljiva pitanja i odgovori: Sunčev sustav.* Felix liber, Rijeka 2020.
8. Clive, Gifford *Čudesan svemir.* Mozaik knjiga, Zagreb 2020.
9. *Dosegnuti zvijezde.* Školska knjiga, Zagreb 2019.
10. *Velika enciklopedija za djecu: Svemir.* Europapress holding, Jutarnji list

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

NAZIV DRUGE (2.) RADIONICE: Tajne noćnog neba - Mjesec, zvijezda, kometi i meteori	
Trajanje (školski sati): 3	
Cilj radionice: Upoznavanje učenika s pojmovima Mjesec, zvijezda, kometi i meteori. Upoznavanje zvijezda sjevernog neba s pomoću aplikacije „Stellarium“.	
Ishodi učenja:	Učenik/ca će moći: • upoznati i primijeniti razne načine mišljenja i pristupa pri rješavanju problema i zadataka • upoznati i primijeniti kreativne načine rješavanja problema i zadataka • upoznati i primijeniti kritički način mišljenja u odabiru rješenja • upoznati i primijeniti logički način mišljenja i pristupa pri rješavanju zadataka i problema • uočiti određene zakonitosti i razine pri logičkom mišljenju • upoznati i primijeniti istraživačku metodu rješavanja nekog problema • prezentirati rezultate • upoznati i iskusiti nove načine povezivanja relevantnih činjenica

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

	• upoznati i iskusiti specifične načina učenja koji uključuju rad asocijativne moždane kore • usvajanje novih sadržaja povezivanjem činjenica, iskustveno učenje
Nastavne metode i oblici rada	• samostalni rad • rad u skupini • rad u paru • iskustveni rad • praktični rad • demonstracija • razgovor • metode NTC sustava učenja • metode CAR učenja
Nastavna i ostala oprema, pomagala i sredstva	• Papirnate rollice (salvete, wc papir) • Paus papir • Ljepljiva traka • Iglica/člačkalica • Lampica/bljeskalica na mobitelu • Pastele, kolaž
Mjesto realizacije	Učionica

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

Razrada radionice	Predviđene aktivnosti
	• kroz prezentaciju učenici upoznaju Mjesec, zvijezda, komete i meteore • uz pomoć modela Zemlje i Mjeseca, djeca uče o Mjesečevim mijenama i kretanju Mjeseca te zašto uvijek gledamo istu stranu Mjeseca. Mjesec je Zemljin prirodni satelit, a ujedno i njen najbliži svemirski objekt. Na njemu su vidljive različite forme koje možemo gledati golim okom, a još bolje i teleskopom: tamna Mjesečeva mora, planine te brojni krateri • učenici zatim upoznaju zvijezda sjevernog neba s pomoću aplikacije „Stellarium“ • uče i slušaju priče, mitove i legende koje se vežu uz različita zvijezda (Orion, Perzej i Andromeda, Veliki i Mali medvjed, Plejade, Suze sv. Lovre, Betlehemska zvijezda, priča o prvoj zvijezdi s hrvatskim imenom – Stribor) • uče razliku između meteora i kometa te kako bi ih znali prepoznati na nebu PRAKTIČAN DIO: Izrada zvijezda Potreban materijal: • Papirnate rollice (salvete, wc papir) • Paus papir • Ljepljiva traka • Iglica/čačkalica • Lampica/bljeskalica na mobitelu 1) Svaki učenik uzima jednu rolicu papira i komad paus papira. 2) Na komadu paus papira s pomoću rollice potrebno je označiti prostor za crtanje. Komad paus papira mora biti dovoljno velik da „obgrli“ rolicu papira. 3) U označeni prostor na paus papiru ucrtava se točka za svaku zvijezdu u željenom zvijezdu. 4) Svaka točka („zvijezda“) probija se iglicom/čačkalicom. 5) Paus papir se ljepljivom trakom pričvršćuje na rolicu papira, a pritom je potrebno paziti da se okrugli prostor za crtanje na kojem je zvijezde poklapa s rupom na rolici papira. 6) Lampicu ili bljeskalicu mobitela stavimo na otvoreni kraj rollice papira i upalimo svijetlo. Na zidu se projicira nacrtano zvijezde). Ako svijetlo ne prolazi kroz probušenu rupicu, rupicu je potrebno proširiti

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

- pisanje priče Zalutala zvjezdica – literarno izražavanje
- izrada svemirskog kalendara – likovno izražavanje

PRILOZI:

- 1.
- 2.

IZVORI I LITERATURA:

1. materijali s Algebrine edukacije u Lumenu
2. NASA-ini resursi: Svemir učenja na dohvat ruke
3. <https://www.iste.org/hr/explore/classroom/nasa-resources-universe-learning-your-fingertips>
4. Sunčev sustav: učimo o planetima
5. <https://www.education.com/lesson-plan/the-solar-system/?fbclid=IwAR2pxx-J81vR6G4xNBpypWSp0uUL2Ip5gstduAXj8g4aZecLgNV0-1coCKc>
6. Putujemo svemirom
7. *Zanimljiva pitanja i odgovori: Sunčev sustav.* Felix liber, Rijeka 2020.
8. Clive, Gifford *Čudesan svemir.* Mozaik knjiga, Zagreb 2020.
9. *Dosegnuti zvijezde.* Školska knjiga, Zagreb 2019.
10. *Velika enciklopedija za djecu: Svemir.* Europapress holding, Jutarnji list

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

NAZIV TREĆE (3.) RADIONICE: Mali istraživači svemira

Trajanje (školski sati): 3

Cilj radionice: . Učenike upoznati s pojmovima astronaut, svemirska postaja, svemirska letjelica te na koji način ljudi istražuju Svemir. Upoznavanje s pojmovima spektroskopije te različitim vrstama elektromagnetskih valova i zračenjima koja nam daju brojne informacije o svemiru i objektima u njemu. Uče o različitim vrstama teleskopa koji nam daju informacije i slike o svemiru.

Ishodi učenja:

Učenik/ca će moći:

- upoznati i primijeniti razne načine mišljenja i pristupa pri rješavanju problema i zadataka
- upoznati i primijeniti kreativne načine rješavanja problema i zadataka
- upoznati i primijeniti kritički način mišljenja u odabiru rješenja
- upoznati i primijeniti logički način mišljenja i pristupa pri rješavanju zadataka i problema
- uočiti određene zakonitosti i razine pri logičkom mišljenju

PROJEKT “Težimo izvrstnosti 10”

	• upoznati i primijeniti istraživačku metodu rješavanja nekog problema • prezentirati rezultate • upoznati i iskusiti nove načine povezivanja relevantnih činjenica • upoznati i iskusiti specifične načina učenja koji uključuju rad asocijativne moždane kore • usvajanje novih sadržaja povezivanjem činjenica, iskustveno učenje
Nastavne metode i oblici rada	• samostalni rad • rad u skupini • rad u paru • iskustveni rad • praktični rad • demonstracija • razgovor • metode NTC sustava učenja • metode CAR učenja
Nastavna i ostala oprema, pomagala i sredstva	• Televizor, laptop • Plastične epruvete s čepovima • Soda bikarbona • Alkoholni ocat

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

	- Papirnate maramice - Tempere, pastele
Mjesto realizacije	Učionica
Razrada radionice	Predviđene aktivnosti - Kroz prezentaciju učenici uče brojne načine istraživanja svemira. Susreću se s pojmom spektroskopije te uče o različitim vrstama elektromagnetskih valova i zračenjima koja nam daju brojne informacije o svemiru i objektima u njemu. Uče o različitim vrstama teleskopa koji nam daju informacije i slike o svemiru. PRAKTIČAN DIO: Lansiranje rakete Potreban materijal: - Plastične epruvete s čepovima - Soda bikarbona - Alkoholni ocat - Papirnate maramice 1) U plastičnu epruvetu ulije se alkoholni ocat do polovice. 2) U komadić papirnate maramice stavlja se soda bikarbona, a zatim se omota. Tako omotana maramica sa sodom bikarbonom stavlja se u epruvetu (ne preduboko, odmah na vrh) i epruveta se zatvara čepom. 3) Tako zatvorena epruveta okreće se i postavlja na ravnu podlogu na čep. 4) Naglom reakcijom alkoholnog octa i sode bikarbone oslobađa se ugljikov dioksid što uzrokuje izbacivanje epruvete u zrak. 5) Ovaj pokus simulira lansiranje pravih raketa gdje izgaranjem velike količine goriva nastaje ugljikov dioksid što omogućava lansiranje raketa u svemir. - slušanje priče Putovanje u svemir - Moje putovanje u svemir – literarno izražavanje - Gužva u svemiru – likovno izražavanje

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

PRILOZI:

- 1.
- 2.

IZVORI I LITERATURA:

1. materijali s Algebrine edukacije u Lumenu
2. NASA-ini resursi: Svemir učenja na dohvat ruke
3. <https://www.iste.org/hr/explore/classroom/nasa-resources-universe-learning-your-fingertips>
4. Sunčev sustav: učimo o planetima
5. <https://www.education.com/lesson-plan/the-solar-system/?fbclid=IwAR2pxx-J81vR6G4xNBpypWSp0uUL2lp5gstduAXj8g4aZecLgNV0-1coCKc>
6. Putujemo svemirom
7. *Zanimljiva pitanja i odgovori: Sunčev sustav.* Felix liber, Rijeka 2020.
8. Clive, Gifford *Čudesan svemir.* Mozaik knjiga, Zagreb 2020.
9. *Dosegnuti zvijezde.* Školska knjiga, Zagreb 2019.
10. *Velika enciklopedija za djecu: Svemir.* Europapress holding, Jutarnji list

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

NAZIV ČETVRTE (4.) RADIONICE: Zašto ne vidimo zvijezde? - svjetlosno onečišćenje

Trajanje (školski sati): 3

Cilj radionice: Upoznati pojam svjetlosnog onečišćenja i utjecaja koji ima na sva živa bića na Zemlji.

Ishodi učenja:

Učenik/ca će moći:

- upoznati i primijeniti razne načine mišljenja i pristupa pri rješavanju problema i zadataka
- upoznati i primijeniti kreativne načine rješavanja problema i zadataka
- upoznati i primijeniti kritički način mišljenja u odabiru rješenja
- upoznati i primijeniti logički način mišljenja i pristupa pri rješavanju zadataka i problema
- uočiti određene zakonitosti i razine pri logičkom mišljenju

- upoznati i primijeniti istraživačku metodu rješavanja nekog problema

- prezentirati rezultate

- upoznati i iskusiti nove načine povezivanja relevantnih činjenica
- upoznati i iskusiti specifične načina učenja koji uključuju rad asocijativne moždane kore
- usvajanje novih sadržaja povezivanjem činjenica, iskustveno učenje

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

Nastavne metode i oblici rada	• samostalni rad • rad u skupini • rad u paru • iskustveni rad • praktični rad • demonstracija • razgovor • metode NTC sustava učenja • metode CAR učenja
Nastavna i ostala oprema, pomagala i sredstva	• kartonska kutija (kutija za cipele) • izvor svjetlosti (baterijska svjetiljke, lampice, svjetlost na mobitelu, noćne lampice) • štapići za ražnjiće (za bušenje rupa u kutiji) • Izorno: Luxmetar (mjerač intenziteta svjetlosti) • televizor, laptop
Mjesto realizacije	Učionica
Razrada radionice	Predviđene aktivnosti
• prezentacijom uvesti učenike u problematiku svjetlosnog onečišćenja	

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

- Zajednički se definira općeniti pojam zagađenja, navode se i objašnjavaju vrste zagađenja, a najviše se zaustavlja na svjetlosnom zagađenju. Uz pomoć kutije (može biti kutija cipela), baterijske svjetiljke i zamračene prostorije pokušava se dočarati svjetlosno zagađenje. Razgovorom se potiče učenike na razmišljanje kako svjetlosno zagađenje utječe na živa bića. Učenici se dijele u grupe po tri. Jedan učenik iz grupe izvlači kuvertu u kojoj se nalazi slika ili slike jednog organizma pod utjecajem svjetlosnog zagađenja (slike se nalaze u prezentaciji). Svaka grupa pokušava zaključiti kako svjetlosno zagađenje utječe na organizam koji su izvukli te ostalima iznose svoje ideje. Putem prezentacije provjeravaju se iznesene ideje o utjecaju svjetlosnog zagađenja na organizme. Na kraju upoznaju načine kako smanjiti svjetlosno zagađenje.

PRAKTIČAN DIO 1: Svjetlosno zagađenje noćnog neba

Potreban materijal:

- kartonska kutija (kutija za cipele)
- izvor svjetlosti (baterijska svjetiljka, lampice, svjetlost na mobitelu, noćne lampice)
- štapići za ražnjiće (za bušenje rupa u kutiji)

- 1) Učenici pomoću štapića za ražnjiće buše rupe na jednoj strani kutije od cipela.
- 2) Prostorija u kojoj se nalaze sudionici se zamrača.
- 3) U kutiju s rupicama stavlja se upaljena svjetiljka
- 4) Kroz rupice na kutiji izlazi svjetlost i projicira se na strop. Te točkice na stropu su zvijezde, a strop predstavlja noćno nebo. Broji se koliko zvijezda se vidi na nebu.
- 5) Polako se pali sve više i više baterijskih svjetiljki (mobiteli, noćne lampe) na raznim mjestima u prostoriji. Time se dočarava svjetlosno zagađenje.
- 6) Ponovno se broje zvijezde na nebu. Dolazi se do zaključka kako se sve manji broj zvijezda vidi kako je zagađenje veće.
  - Nebo kakvo želim – likovna radionica
  - Gdje su nestale zvijezde – literarno izražavanje

- IZRADA SLIKOVNICE – tijekom svih radionica
- odabir veličine i oblika slikovnice
- odabir pozicija prikupljenih materijala

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

- izrada digitalne slikovnice (interaktivne knjižice): odabir materijala
- snimanje učenika dok čitaju svoje radove (upotreba materijala u digitalnoj slikovnici)
- Inspired by Pinterest (pretraživanje i slikanje temperama ili vodenim bojama slika inspiriranih sadržajima koje se učenicima sviđaju) – tijekom svih radionica

ZAVRŠNICA

- prezentacija slikovnice
- prezentacija digitalne slikovnice (interaktivne knjižice)

PRILOZI:

- 1.
- 2.

IZVORI I LITERATURA:

1. materijali s Algebrine edukacije u Lumenu
2. NASA-ini resursi: Svemir učenja na dohvata ruke

PROJEKT “Težimo izvrsnosti 10”

3. <https://www.iste.org/hr/explore/classroom/nasa-resources-universe-learning-your-fingertips>
4. Sunčev sustav: učimo o planetima
5. <https://www.education.com/lesson-plan/the-solar-system/?fbclid=IwAR2pxx-J81vR6G4xNBpypWSp0uUL2Ip5gstduAXj8g4aZecLgNV0-1coCKc>
6. Putujemo svemirom
7. *Zanimljiva pitanja i odgovori: Sunčev sustav.* Felix liber, Rijeka 2020.
8. Clive, Gifford *Čudesan svemir.* Mozaik knjiga, Zagreb 2020.
9. *Dosegnuti zvijezde.* Školska knjiga, Zagreb 2019.
10. *Velika enciklopedija za djecu: Svemir.* Europapress holding, Jutarnji list

